

Regionkontor landbruk
Postboks 417
1471 Lørenskog
post@regionkontorlandbruk.no

Oslo, 30. august 2022

Høringsuttalelse i sak med ref. nr. 22/5073-2

Nybygging av Dammyrveien – gnr. 91 bnr. 1 – Lørenskog

Stortinget og Oslo kommune vurderer å etablere nasjonalpark i store deler av Østmarka innen få år. Det er allment kjent hvor viktig skog og myr er for karbonfangst samt at gammel skog er viktig for naturmangfold.

Sett i lys av dette velger Losby Bruk AS (heretter kalt søker) rett før fellesferien, å søke om å etablere en 4000 meter lang og fem meter bred vei inn i et hittil mer utilgjengelig område av Østmarka, slik at hogst i dette område blir mulig med tunge moderne skogsmaskiner.

Vedlagt søknaden er et meget grovt kart som gjør det vanskelig å vurdere hvor veien vil gå. Det forventes at en profesjonell aktør bruker dagens gode kart i sin søknad. Vi ønsker ikke å spekulere i hvorfor søker vedlegger et meget dårlig kart når de søker om et så omfattende inngrep i Østmarka.

Det nevnte området, samt flere andre i Losbymarka, kunne potensielt vært innlemmet i den planlagte nasjonalparken. Noe søker ikke ønsker.

Mer enn en permanent skogsbilvei

Lokalkjente folk har gått opp den planlagte traseen flere ganger på bakgrunn av kartgrunnlaget. Vi har også gjennom år brukt utallige døgn i denne delen av Østmarka. Det er tydelig at den omfattende anleggsvirksomheten, for å lage den permanente skogsbilveien og den påfølgende omfattende hogst og trafikk med tømmervogntog, vil forringe både eksisterende blåmerka stier, rødmerkede løyper, sykkelstier, og ikke minst tur- og naturopplevelsene i et stort område av Østmarka. Dette området fremstår i dag som fritt for større tekniske inngrep og er svært attraktivt for friluftsfolk, fotografer og mosjonister både på barmark og snø. Veibygging vil på kort sikt gjøre at det omsøkte området blir utilgjengelig for gruppene nevnt over i hele anleggsperioden. Naturmangfoldet vil naturligvis tape ved at planter, dyr og fugleliv blir sterkt redusert.

Dessverre blir området også på mellomlang sikt være utilgjengelig for turgåere etc. da det i etterkant av veibygging vil bli drevet omfattende tømmerhogst over en lang periode. Dette inngrepet vil for alvor true naturmangfoldet, som vil bære den største kostnaden ved at fugle-, dyre- og planteliv vil bli sterkt redusert. På lang sikt vil konsekvensen være at store områder som det ikke har vært lønnsomt å drive skogsdrift pga. krevende topografi, ikke blir tilgjengelig for turfolk og mosjonister ca. hvert 3 år da søker normalt pleier å veksle mellom områder som hugges.

Ombygging og heving av veiklasse

I søknaden står det at "*Veien er planlagt mest mulig i traktorveiene, det vil si at mye av veien skal anlegges i gamle traseer. Dette innebærer at en større del av veien er å anse som ombygging og heving av veiklasse, typisk fra veiklasse 8 til veiklasse 3.*" Vi stiller spørsmål ved om det er korrekt å

kalle det en ombygging og heving av veiklasse. Med mangelfull dokumentasjon på hvor disse 2115 meterne som betegnes som ombygging faktisk er i terrenget blir det umulig å uttale seg på en konstruktiv måte. I skjemaet under punkt 5. om tiltaket fremstår derimot hele traseen som nyanlegg.

Når det i tillegg søkes om 7 parkeringsplasser med en bredde på 18 meter, 3 møteplasser med 7 meters bredde og 4 snuplasser med en diameter på 26 meter langs den permanente skogsbilveien forteller det oss hvor omfattende denne veien blir.

Friluftsliv og tilrettelegging

I søknaden står det følgende: *"Veien vil gå i et område hvor det er både turstier og skiløyper, men det er langt fra den mest trafikkerte del av Losbymarka. Videre: "Den planlagte veien vil ikke bli brøytet hvert år, men antydningvis ca. hvert 3. år. De øvrige år vil det kunne legges skiløype i veien."* Det betyr med andre ord at man mister muligheten for å gå på ski her hver 3. sesong (evt. flere sesonger på rad om hogst planlegges over en lengre periode) siden traseen følger rødmerka skiløype et godt strekke. Det er mange skiløpere som benytter seg av traseen i dette området hver eneste sesong, og det er viktige forbindelser til det øvrige skiløypenettet i Østmarka. Nå blir de altså forhindret i å bruke strekningene på grunn av brøyting og trafikk frem og tilbake med skogsmaskiner og tømmervogntog. I tillegg forventes at de forhindres i anleggsperioden.

Videre står det i søknaden: *"For fotgjengere og spesielt funksjonshemmede vil adkomsten til dette området bli vesentlig forbedret med en vei."* Det er pr i dag 20 til 30 km grusvei/skogsbilvei ut ifra Losby (til sammen ca. 60 km frem og tilbake om vi medtar alle veier). Vi vil påstå at det er mere enn tilstrekkelig for de som ønsker å sykle eller gå på grusvei. Mange ønsker derimot å sykle eller å gå på sti. De vil få redusert sin fremkommelighet. Den planlagte traseen vil berøre deler av den opparbeidede sykkelstien "Skråbakkhølet" og store deler av blåmerka sti som også benyttes av stisyklistere.

Vi stiller også spørsmål om funksjonshemmede vil ha glede av denne veien som starter etter 6 km på grusvei med kraftig stigning. Det er også en bom låst med hengelås (Bjørnebettveien) i krysset før badeplassen på Mønevannet, og det planlegges en bom til der den permanente skogsbilveien starter. Påstanden om at adkomsten til området vil bli vesentlig forbedret bør Losby bruk derfor dokumentere. Østmarka har mange fine områder som er tilrettelagt for både barn, folk med funksjonsnedsettelse og eldre. Disse områdene er gjerne i nærheten av en utfartsparkering, og er lett tilgjengelige. Det gjelder ikke for området det søkes om.

Vi er dermed uenige i at adkomst til området blir vesentlig forbedret, ettersom området allerede nå er tilgjengelig for allmenheten hele tiden.

Potensiell økt trafikk i tillegg til tungtrafikk med tømmervogntog, i et område hvor det pr. i dag er helt fraværende, burde også redegjøres for.

Ingen kjente miljøverdier og mangel på naturmangfold?

I søknaden står det: *"veien berører ikke områder med kjente miljøverdier"*. Det er også krysset av "nei" i skjemaet hvor det spørres om registrert naturmangfold. Vi ber om at det gjøres undersøkelser for å registrere og vurdere tap av naturmangfold i forhold til den planlagte veien. Det virker rart at en 4km lang og 5 meter bred permanent skogsbilvei og hogst av 23 000 m³ skog ikke vil påvirke naturmangfoldet i dette området om veien bygges og skogen hogges.

FN sin definisjon: *"Naturmangfold er alle de ulike variasjonene av liv som finnes i naturen. Begrepet omfatter dyr og planter i alle geografiske områder og i ulike økosystemer."*

I Miljøindikator 1.2.4 kan man lese at "60 prosent av alle de 44 000 artene som er registrert i Norge finnes i skogen. Nær halvparten av de truede artene på den norske rødlista fra 2021 lever i skogen. Ifølge rødlista er 567 arter i skogen kritisk eller sterkt truet, og 1516 er sårbare eller nær truet."

Videre står det at "Den dominerende påvirkningen for naturtypene i skogen er skogbruk, spesielt intensivt bestandsskogbruk. Denne form for skogbruk endrer hvilke treslag som vokser i skogen, trærnes alderssammensetning og den reduserer mengden død ved og gamle trær som er viktige for artsmangfoldet."

Vi kan dokumentere at den permanente skogsbilveien, og påfølgende hogst fremover, går tvers igjennom et viktig område for tiur- og orrfugl. I det samme området er det flere reirplasser for ulike rovfugler, samt rødlista arter som gaupe og ulv er jevnlig sporet i faste dyretråkk i område. Området inneholder et rikt planteliv med blandet annet orkidéer, og viktige biotoper med osp. Vi etterlyser at biologer kartlegger området før en eventuell godkjenning av søknaden.

Her er det på plass å minne om føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9: "Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak."

Karbonlager og leveområde for planter og dyr

Myr er rasteplass for fugler, levested for mange planter og dyr, demper flom, renser vann og lagrer karbon. Den planlagte traseen er skissert opp gjennom flere mindre myrområder som vil forsvinne som følge av fyllinger i forbindelse med den permanente skogsbilveien. Med et stort fokus på å bevare og restaurere myrer i andre deler av Østmarka, og det vi vet i dag om hvor viktige myrer er både for naturmangfold og karbonfangst, er det oppsiktsvekkende om det her gis tillatelse til å ødelegge myrer.

I tillegg driver Losby bruk i dag med mye flatehogst. Flatehogst ødelegger samspillet mellom artene i skogen, fører til store utslipp og dårligere opptak av karbon. Det bør for all del unngås mere flatehogst i Østmarka.

Spillplasser for storfugl og orrfugl

"Veien vil heller ikke berøre kjente viltbiotoper. Det er kjent hekkeplass for rovfugl, tiurleik og orremyr i området, men veien bli lagt med god margin utenfor disse lokalitetene." står det i begrunnelsen. En permanent skogsbilvei som vil gå kloss inntil flere tiur- og orrfuglleiker vil måtte berøre de, og at den blir lagt med god margin utenfor disse lokalitetene vil vi påstå er direkte feilinformasjon. Det er også planlagt både en rundkjøring på 26 meter i diameter, samt parkeringsplass med 18 meters bredde på det bredeste, i umiddelbar tilknytning til en tiurleik med minst 12 aktive storfugl. Definisjonen på storleik er 10+, noe som er svært sjeldent i Osloområdet.

Utover det vil vi henvise til "Norsk PEFC Skogstandard kravpunkt 23. Hensyn til tiurleik", "SKI-veileder 3 Skogshøns og skogbruk – aktuelle hensyn og tiltak" og "Kartlegging av tiurleiker – notat fra kartlegging i deler av Buskerud 2018-2020 av Thor Erik Jelstad", og oppfordrer på det sterkeste at det tas hensyn til skogshøns og viktige biotoper i det aktuelle området i tråd med både standard og veileder og at man benytter seg av tilgjengelig kunnskapsgrunnlag.

I tillegg er det viktig å ta hensyn til dag- og leveområdene og kyllingbiotopene til storfugl (og orrfugl). Kravet i PEFC-standardene sier at «Uavhengig av eiendomsstørrelse og eiendomsgrenser skal en tiurleik forvaltes slik at den kan fungere lengst mulig.»

Vi, en gruppe Østmarka entusiaster, ønsker primært at Lørenskog kommune sier nei til søknaden fra Losby Bruk om bygging av vei. Alternativt ber vi om at ytterligere undersøkelser gjennomføres før beslutning fattes. Østmarka har langt større verdier enn de økonomiske, og de verdiene mener vi må tas vare på både for gjeldende og kommende generasjoner. Dette gjelder også i Losbymarka.

Med vennlig hilsen

Lars Lindland, Tarjei Berg, Cathrine Lande, Egil Engen, Marianne Mikalsen, Alexandra Moen Paladino, Ronny Oswald, Daniel Pedersen, Bjørnar Thøgersen, Kristin Moen, Terje Johnsen, Ellen Solbakken, Rune Hatlo Sørensen , Per Sollerman, Mads Are Heie, Solveig Vaeng, Karl Axel Moen Berg